

Wstęp: Praca instrumentariuszki stanowi istotny element funkcjonowania zespołu operacyjnego i charakteryzuje się wysokim poziomem odpowiedzialności oraz złożoności wykonywanych zadań. Obciążenie pracą w tej grupie zawodowej jest zjawiskiem wieloczynnikowym, determinowanym zarówno przez warunki organizacyjne, jak i specyfikę procedur chirurgicznych. Do głównych determinant obciążenia zalicza się intensywność pracy, czas trwania zabiegów operacyjnych, konieczność utrzymania wysokiej koncentracji oraz presję związaną z zapewnieniem bezpieczeństwa pacjenta. Z perspektywy teoretycznej istotne jest również wskazanie działań mających na celu optymalizację obciążenia pracą oraz poprawę warunków środowiska pracy tej grupy zawodowej.

Tabela I. Analiza opisowa wyników oceny dla pytań ze skali wysiłku

Parametr ze skali wysiłku	$\bar{x}$	SD	Min	Q ₁	Me	Q ₃	Maks
Jestem pod stałą presją czasową z powodu dużego obciążenia pracą	3,0	1,4	1	1	3	4	5
Jest wiele rzeczy, które przeszkadzają mi lub zakłócają moją pracę	3,1	1,3	1	2,5	3	4	5
Moja praca wiąże się z dużą odpowiedzialnością	3,2	1,0	2	2	3	4	5
Jestem często nakłaniania do pracy w nadgodzinach	1,8	1,3	1	1	1	2,5	5
Moja praca wymaga wysiłku fizycznego	3,4	1,0	1	3	3	4	5
Od kilku lat moja praca staje się coraz bardziej obciążająca	3,4	1,3	1	3	4	4	5

Cel: Głównym celem pracy była ocena zagrożeń psychospołecznych pielęgniarek pracujących na bloku operacyjnym.

Material i metody Badania przeprowadzono w grupie pielęgniarek operacyjnych. Do przeprowadzenia badań wykorzystano Kwestionariusz Efford-Reward Imbalance-ERI, Kwestionariusz składa się z 16 pozycji opisanych na skali Likerta, grupujących się w dwie skale: zaangażowanie (wysiłek), oraz nagroda.

Źródło: opracowanie własne; $\bar{x}$ – średnia; SD – odchylenie standardowe; Min – wartość minimalna; Q₁ – kwartył pierwszy; Me – mediana; Q₃ kwartył trzeci; Maks – wartość maksymalna.

Tabela II. Analiza opisowa wyników oceny dla pytań ze skali nagrody

Parametr ze skali wysiłku	$\bar{x}$	SD	Min	Q ₁	Me	Q ₃	Maks
Moi przełożeni traktują mnie z szacunkiem, na jaki zasługuję	1,8	0,6	1	1,5	2	2	4
Moi współpracownicy traktują mnie z szacunkiem, na jaki zasługuję	1,9	0,6	1	2	2	2	4
W trudnych sytuacjach otrzymuję odpowiednie wsparcie i pomoc	1,8	0,6	1	1	2	2	4
Jestem traktowana niesprawiedliwie w pracy	2,3	1,7	1	1	1	4	5
Moje szanse na awans są małe	2,7	1,5	1	1,5	2	4	5
Doświadczyłem/am już lub spodziewam się niepożądanych zmian mojej sytuacji w pracy	1,9	1,3	1	1	1	3	5
Czuję się zagrożona utratą pracy	1,3	1,0	1	1	1	1	5
Moje obecne stanowisko odpowiada mojemu wykształceniu	2,1	0,3	1	2	2	2	3
Biorąc pod uwagę moje wysiłki i osiągnięcia, w pracy spotykam się z szacunkiem i uznaniem, tak jak na to zasługuję	1,7	0,7	1	1	2	2	3
Biorąc pod uwagę moje wysiłki i osiągnięcia, moje szanse na awans są odpowiednie	1,4	0,6	1	1	1	2	3
Biorąc pod uwagę moje wysiłki i osiągnięcia, moje pensje/dochody można uznać za odpowiednie	1,3	0,8	1	1	1	1	4

Wyniki: Najwyższe i najniższe wyniki dotyczące sześciu pytań oceniającego skalę wysiłku. Najniższą ocenę uzyskano w pytaniu dotyczącym częstego nakłaniania do pracy w nadgodzinach. Najwyższe wartości dotyczyły pytań takich jak: moja praca wymaga wysiłku fizycznego, oraz od kilku lat moja praca staje się coraz bardziej obciążająca. Szczegółowe dane przedstawia tabela I.

Spośród analizowanych pytań dotyczących skali nagrody najwyższa ocena dotyczy szansy na awans. Średni wynik był na poziomie 2,7 punktów. W przypadku pozostałych rezultatów, wyniki mieszczą się w przedziale od 1,3 do 2,3 punktów. Wyniki zawarto w tabeli II.

Wnioski:

Pielęgniarki pracujące na bloku operacyjnym w najwyższym stopniu są obciążone w zakresie wysiłku fizycznego, oraz tego, że od kilku lat praca staje się coraz bardziej obciążająca. Natomiast biorąc pod uwagę obszar nagrody najwyższej zostało ocenione pytanie dotyczące szansy na awans, które są małe.

Słowa kluczowe: pielęgniarka operacyjna, obciążenie pracą, nagroda, wysiłek